

Međunarodni dan dece obolele od raka – 15. februar 2021. godine

'Better Survival' is achievable
#throughourhands

Speak out for kids with cancer using [#ICCD2021](#) [#throughourhands](#) [#cureall](#)

Svetski dan dece obolele od raka je ustanovljen 2002. godine od strane Međunarodne konfederacije Udruženja roditelja dece obolele od raka. Od tada se obeležava u više od 100 zemalja širom sveta. U Srbiji je ovaj datum postao deo nacionalnog Kalendara javnog zdravlja 2013. godine, na inicijativu udruženja roditelja i uz podršku Ministarstva zdravlja.

Maligne bolesti su jedan od značajnih globalnih javnozdravstvenih problema današnjice, koje prema statističkim podacima predstavljaju drugi po učestalosti uzrok smrtnosti kod dece uzrasta od 0 do 14 godina, odmah iza povreda. Upravo zbog toga obeležavanje ovog datuma ima za cilj da pažnju celokupne javnosti, stručne i opšte, usmeri ka važnoj misiji poboljšanja tretmana, nege, kvaliteta života, emocionalnih i socijalnih potreba dece obolele od raka, kao i njihovih najbližih.

Rak kod dece čini od 0,4 do 4% svih malignih bolesti u opštoj populaciji širom sveta i vodeći je uzrok smrti dece i adolescenata uzrasta od 0 do 19 godina. U

proseku svake godine se registruje 400.000 novoobolelih osoba, od kojih je više od 2/3 uzrasta do 14 godina.

U Srbiji rak kod dece i adolescenata čini 0,8% u strukturi obolevanja od svih malignih bolesti. Svake godine u Srbiji se registruje u proseku oko 300 dece, oba pola između 0 i 19 godina, sa nekom vrstom maligniteta. Kao i u većini zemalja u razvoju i u Srbiji gotovo dve trećine novoobolele dece (66,8%) je uzrasta do 15 godina. Tri grupe bolesti, uključujući leukemiju, tumore mozga i limfome čine najčešće maligne bolesti u detinjstvu. Ove tri grupe malignih oboljenja čine gotovo polovinu (49,2%) svih maligniteta u detinjstvu. Najčešći uzrok smrti u detinjstvu u Srbiji su leukemije, limfomi i tumori mozga. U proseku svake godine 44 dece starosti od 0 do 19 godina izgubi bitku sa ovom bolesti. U strukturi umiranja od svih malignih bolesti dve trećine umrle dece (70,2%) je bilo u uzrastu do 15 godina. Najčešći razlog smrtnog ishoda kod dece u uzrastu do 15 godina su leukemije sa 30,3%, tumori mozga sa 16,7% i limfomi sa 3,3%. U uzrastu od 0 do 19 godina, u strukturi umiranja, najčešći uzrok smrti od maligniteta su leukemije sa 25,3%, tumori mozga sa 22,6% i limfomi sa 7,5%.

Uspeh lečenja i stopa preživljavanja dece obolele od raka zavisi od regiona i stepena ekonomske razvijenosti. U visokorazvijenim zemljama sveta stopa preživljavanja iznosi 80%, ali u pojedinim delovima sveta koji imaju slabije razvijene resurse iznosi svega 20%. Tim povodom je Svetska zdravstvena organizacija i Međunarodno udruženje za borbu protiv raka postavilo cilj da se do 2030. godine postigne eliminacija bola i patnje kod dece koja se bore protiv raka i da se preživljavanje dece sa bilo kojom dijagnozom raka u svetu poveća na 60%.

U skladu sa preporukama Svetske zdravstvene organizacije i Međunarodnog udruženja za borbu protiv raka kod dece, u sledeće tri godine sprovodiće kampanja u cilju pokretanja šire društvene zajednice, kroz zajedničke akcije, omogućiće se deci sa rakom i njihovim porodicama pravo na ranu i pravilnu dijagnozu, na odgovarajući i kvalitetan medicinski tretman, na lečenje bez bola i patnje i pravo na dostupnost lekova koji mogu spasiti život bez obzira na mesto gde žive. Ovo će omogućiti da se udvostruče stope izlečenja i spasi milion dečjih života tokom sledećih deset godina.

U cilju zaštite i unapređenja zdravlja jedne od najosetljivijih populacionih grupa Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut” se sa mrežom okružnih instituta i zavoda za javno zdravlje od početka aktivno uključio u obeležavanje ovog važnog datuma iz Kalendara javnog zdravlja.